

[Hert Føtørsen.]

SALT-aftalerne har bidraget sammen med de øvrige aftaler til, at megen utryghed i forholdet mellem Sovjetunionen og USA er blevet fjernet, uden at det af den grund er kommet til friere bevægelser. Men jeg tror samtidig, at det, at megen utryghed er blevet fjernet, er forudsætningen for, at det på et senere tidspunkt kan komme til friere bevægelser. Derfor er det min opfattelse, at spørgsmålet om sikkerhed stadig væk bør have en meget, meget høj prioritet i den konference, som formodentlig bliver afholdt engang i 1973.

Der er også gået forandringer i Europa forud for konferencen, og det er jo ved skæbnens ironi netop nogle af de forandringer, som jeg i og for sig tror man østfra havde håbet konferencen kunne få sat i gang, nemlig en normalisering af forholdet mellem de to tyske stater, en anerkendelse af grænserne i Europa osv. Det er altså sket nu, og det er for så vidt et tilbagelagt stadium; på den anden side er det nok noget, som er med til at skabe forhåbninger til denne konference, ud over hvad man kunne have haft, hvis den var blevet afholdt, før hele denne udvikling satte ind.

Må jeg dernæst sige, at jeg er meget uenig med både udenrigsministeren og de andre ordførere — og jeg tror først og fremmest, det var ordførerne for de konservative og venstre — som påberåber sig det vestlige samarbejde, sådan hedder det jo nu — man mener NATOs fortjenester — vedrørende denne afspænding i Europa. Ja men den afspænding i Europa, som betyder fastlæggelse af grænsernes ukrænkelighed, anerkendelse af DDR, er da gennemført på trods af NATO, på trods af alt, hvad NATO stod for, og på trods af alt, hvad NATO blev dannet for at gennemføre. Der er noget, der hedder Parisaftalerne, de blev indgået i 1954. De blev indgået under NATOs auspicer, og dette ting gav dem sin fulde og varmhjertede tilslutning. Parisaftalerne var rygraden i NATOs Europapolitik og i Vesttysklands Europapolitik indtil for ganske få år siden, ja, der er aldrig blevet truffet nogen officiel, formel beslutning om, at nu gælder de ikke længere. Og netop Parisaftalerne udsagde, at Forbundsrepublikken alene havde krav på at repræsentere hele Tyskland, at

Oder-Neissegrænsen ikke kunne fastlægges endeligt — og så var det ikke sikkert, den ville få den form — før ved en almindelig fredskonference. Og på begge disse punkter har Brandt-regeringen i og for sig brudt Parisaftalerne, man har opgivet kravet om Vesttysklands monopol på alene at repræsentere hele Tyskland, man har anerkendt Oder-Neissegrænsens ukrænkelighed, man har optaget normale naboforbindelser på FN-chartas grundlag med DDR, altså helt i modstrid med de Parisaftaler, som man havde indgået, og som netop var udtryk for NATO-politikken.

Bevar mig da vel, efter at der var gået et års tid, efter at Brandt var kommet til magten, har NATO ikke lagt, så vidt jeg kan bedømme det, voldsomme hindringer i vejen for den Brandske politik, men man skal ikke komme og hævde, at dette er NATO-politikken, som har sejret. Nej tværtimod, det er NATO-politikken, som har lidt sit største nederlag, det er NATO-politikkens udgangspunkt, som det blev formuleret i 1954, da Vesttyskland blev optaget i NATO, som nu er blevet dementeret, som er blevet kaldt tilbage, som ikke længere eksisterer. Det er sandheden om den sag.

Hvad angår konferencens formål, kan jeg være enig i meget af det, udenrigsministeren siger, men jeg savner i nogen grad en erklæring, som den nuværende regering og, hvis jeg ikke husker meget forkert, også den tidligere regering fra tid til anden fremsatte, nemlig at det langsigtede mål for dansk udenrigspolitik i Europa måtte være at skabe en basis for ophævelse af begge blok-dannelser, for fjernelse af blokpolitikken, den militære og politiske blokpolitik i Europa. Jeg håber ikke, at fraværet af en sådan udtalelse i udenrigsministerens redegørelse betyder, at man har opgivet den linje, som jeg synes er en rigtig linje.

Jeg mener, at konferencens hovedformål netop må være på længere sigt at bane vej for at overvinde utrygheden og dermed skabe basis for ophævelse af begge militære og politiske blokdannelser.

Dernæst vil jeg sige et par ord om dagsordenen, som den foreslås fra dansk side, og som den foreslås fra østlig side.

Jeg synes nok, at der gennem det sidste par år med de forhandlinger, der er sket, de